

ikke har været muligt at få kontrolvirksomheden ud til kommunerne, hvad vi har fundet var rigtig, må vi nødvendigvis stemme imod loven.

Fødevareministeren (Ole Stavad, fg.):

Fødevareministeren sidder i vigtige prisfor-handlinger i øjeblikket, og derfor skal jeg på hans vegne takke for, at det er lykkedes at samle et ganske bredt flertal, man kan vel endda sige et meget bredt flertal bag dette lovforslag.

Enhver, der har fulgt denne sag, ved, at den har været meget omdiskuteret, og jeg tror, det er meget vigtigt og meget nyttigt, at vi nu får konkluderet, så kommunerne, medarbejderne, i det hele taget den store opgave, vi står over for, kan finde en afklaring, så vi kan komme i gang med en løsning til gavn for bedre og sundere fødevarer.

Jeg vil som sagt takke det brede flertal, som står bag lovforslaget, men jeg vil også sige til hr. Jørn Jespersen, at vi i regeringen bestemt også har noteret den positive indgang, som hr. Jørn Jespersen havde. Godt nok stemte han imod, men når først forholdene var afklaret, vil le også SF gå positivt ind i at få det bedste ud af situationen, selv om der har været uenighed undervejs. Også det takker jeg for.

Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi nu får en afklaring og dermed kan få lagt det rigtige spor for den fremtidige fødevarepolitik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 95 stemmer (S, V, KF, DF, CD, RV og KRF) mod 15 (SF, EL og FP); 2 (Bjarne Laustsen (S) og Peder Sass (S)) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsminis-
ter.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 22: Forslag til lov om ændring af lov om arbejds-løshedsforsikring m.v. (Timeoverførsel og overgangsydelse m.v.).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).

(Fremsat 26/3 98. Første behandling 31/3 98.

Betænkning 17/6 98. Anden behandling 19/6

98. Tillægsbetænkning 23/6 98).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbe-tænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stil-let ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Formanden:

Hr. Kirkegaard. Jeg vil bede om, at ordførerne melder sig med det samme.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Som det fremgår af tillægsbetænkningen kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte æn-dringsforslaget fra Fremskridtspartiet, og jeg vil gerne her kort begrunde hvorfor.

Vi er naturligvis enige med Fremskridtspar-tiet i, at a-kasserne skal være dygtige til at vej-lede, og at de også mindst bør opfylde de for-pligtigelser, der ligger i forvaltningsloven. Vi mener blot ikke, at vi her fem minutter i tolv bør knalde et ændringsforslag igennem med en ganske bestemt løsning.

Vi foretrækker at se problemstillingen i en større sammenhæng, og det får vi jo lejlighed til til efteråret, hvor vi i henhold til betænkningen skal diskutere den gældende praksis for, hvad man må, og hvad man ikke må, når man er på overgangsydelse og efterløn; gældende praksis er jo uforståelig for normaltænkende menne-sker.

Vi skal derudover diskutere retsgrundlaget for gældende praksis, som er alt for skrøbeligt, og i denne sammenhæng kan vi passende drøf-te a-kassernes vejledningspligt.

Jeg har en fornemmelse af, at der er et flertal i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, der er indstillet på at løse disse problemer, og jeg håber i øvrigt, at arbejdsministeren vil gå i spidsen for dette arbejde, for ellers må vi andre gøre det.

Rikke Hvilshøj (V):

Jeg skal redegøre for Venstres stilling til det ændringsforslag, der er stillet af Fremskridtspartiet, og meddele, at Venstre stemmer imod.

Men den problemstilling, som Fremskridtspartiet har rejst omkring vejledningspligten, mener vi bør være en del af det spørgsmål, som et flertal i udvalget har opfordret regeringen til i efteråret at tage fat på.

Med den lange dag, vi har, vil jeg derudover blot tilslutte mig det, som hr. Knud Erik Kirkegaard har sagt.

Aage Frandsen (SF):

SF kan være enig med Fremskridtspartiet i de intentioner, der ligger bag forslaget om, at folk skal have den bedste vejledning, som overhovedet er mulig, men vi mener ikke, det nytter ret meget at vedtage det forslag, Fremskridtspartiet har stillet.

For det første er spørgsmålet, om det giver ret meget mere.

For det andet er spørgsmålet, hvorfor det kun er den gruppe. Hvorfor er det ikke alle i a-kasse, der skal have denne udvidede vejledning, hvis det er det, der ligger i det?

For det tredje mener vi også, at vi med flertalsbetænkningen har tilkendegivet et synspunkt og opfordret regeringen til at tage de spørgsmål ind i et kommende arbejde.

Uanset at regeringspartierne ikke er med i dette betænkningssbidrag, regner vi med, at regeringen positivt vil arbejde med de her ting med henblik på, at der kan komme et forslag til efteråret, hvor også det problem, som Fremskridtspartiet har rejst med hensyn til vejledning, er med. Det regner jeg med vi kan få en tilkendegivelse fra arbejdsministeren om.

Mogens Andreasen (DF):

Jeg skal meddele på Dansk Folkepartis vegne, at vi støtter ændringsforslaget og i øvrigt støtter lovforslag nr. L 22 ved den endelige vedtagelse.

Susanne Clemensen (CD):

CD kan ikke støtte det ændringsforslag, som er stillet af fru Kirsten Jacobsen, og det kan vi ikke, fordi vi ikke mener, det er vejledningspligten, der er et problem.

Vi mener, det er de komplicerede regler, som vi skal gøre noget ved, og der er jo også et flertal, som nu opfordrer regeringen til at fremlægge regler her til efteråret.

Det fremgår i øvrigt også af arbejdsministerens svar på spørgsmålet, at det er hans opfattelse, at arbejdsløshedskassernes vejledningspligt faktisk er mere omfattende end den vejledningspligt, der følger af forvaltningsloven, og derfor mener jeg, at det er et overflødigt ændringsforslag, fru Kirsten Jacobsen her stiller.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er ked af, at CD's ordfører har læst ministerens svar på den måde, for ministeren skriver faktisk ikke i svaret på spørgsmål 54, at man opfylder forvaltningsloven.

Ministeren prøver på at svare udenom ved at lade være med at besvare spørgsmålet og giver nøjagtig den samme forklaring, som han hele tiden har givet, nemlig at vejledningen i nogle tilfælde er mere vidtgående end forvaltningsloven, og så fremsender han i øvrigt alle bekendtgørelserne om vejledningen, men undlader smart nok at medsende forvaltningsloven, så vi selv kunne have gjort det arbejde, vi i grunden bad ministeriet om, nemlig at stille de der regelsæt op over for hinanden.

Det var faktisk det, udvalget bad ministeren forsyne os med her inden tredjebehandlingen, men det har ministeren undladt.

Jeg er helt enig med CD's ordfører og også andre ordførere om, at det er reglerne, der er noget galt med, men jeg går ud fra, at CD's ordfører også er enig med os i det fælles betænkningssbidrag om, at der også skal gøres noget ved selve retsgrundlaget, og en del af retsgrundlaget er netop vejledningspligten.

Selv om man først til efteråret skal tage fat på at ordne reglerne – og jeg er utrolig taknemmelig for, at et flertal i Folketinget har indset, at det virkelig var nødvendigt; jeg er ked af, det skulle tage halvandet år, før man kunne komme så langt, men bedre sent end aldrig – appellerer jeg til, at man alligevel for at forbedre retsgrundlaget, indtil vi en eller anden gang til næste sommer har et andet regelsæt, kunne starte med vejledningspligten.

Nu vil jeg gerne henvise til, hvad det er for nogle oplysninger, man forsyner medlemmerne med, og det her er altså Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens egen vejledning. Der står: »Arbejde i ydelsesperioden: De må ikke videreføre eller påbegynde en selvstændig virksomhed, mens De modtager overgangsydelse. De må heller ikke arbejde i Deres ægte-

fælles selvstændige virksomhed. Under visse betingelser er det dog tilladt at drive et mindre jordbrug eller arbejde i et jordbrug, der drives af Deres ægtefælle. De kan få vejledning herom i a-kassen.« Og så kommer det: »Herudover har De ret til at udføre arbejde af enhver art. Der er ingen begrænsninger for, hvor meget De må arbejde, men arbejdet medfører fradrag i overgangsydelsen efter reglerne om fradrag i dagpenge.«

Se, det var de informationer, f.eks. Fisker-Kaj havde, og det var selvfølgelig derfor, at det for ham ikke var noget problem at fortsætte sin hobbyvirksomhed. Vi ved nu fra det udvalgsarbejde med de mange stillede spørgsmål, at det, der står heri, er en sandhed med så store modifikationer, og at det er en vejledning, som er så ringe, at selv vi, der er medlemmer af Arbejdsmarkedsudvalget, måske kunne være pluppet i vandet.

Derfor er det vigtigt, at vejledningspligten mindst opfylder forvaltningslovens regler, og den lillebitte hjælp til medlemmerne kunne vi give dem i dag ved at stemme for dette ændringsforslag. Når vi kommer til oktober, er det jo ikke sådan, at det flertal, som er fælles om betækningsbidraget, ikke på det tidspunkt formentlig gennemfører det samme ændringsforslag, men vi har altså en mulighed for at undgå, at en del personer kommer i uføre fra nu af til vi realistisk engang inden juleaften får ændret dette regelsæt.

Det er begrundelsen for, at Fremskridtspartiet har stillet ændringsforslaget her til tredje behandling, og det er også derfor, at jeg opfordrer Folketingets medlemmer til at yde denne lille ekstrahjælp, for de informationer, man har kunnet få fra Direktoratet, har været mere end mangelfulde, og det har bragt mange i uføre.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten er fuldstændig enig i, at der er brug for øget retssikkerhed for medlemmer af a-kasser, hvad enten de er på dagpenge eller andet. Vi er imidlertid af den opfattelse, at dette forslag er for begrænset, og vi synes i øvrigt, at der er brug for en større indsats for at finde ud af, hvad der kan gøres for at rette op på retssikkerheden, så vi vil stemme imod; men vi vil følge problemstillingen tæt i den næste samling.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det var et stilskitte hos hr. Frank Aaen. Jeg har aldrig oplevet hr. Frank Aaen ikke være parat, når muligheden gav sig for at sikre så bred oplysningspligt som muligt. Jeg har aldrig oplevet hr. Frank Aaen indtage det standpunkt, at minimumskravet i forvaltningsloven kunne man komme under ved hjælp af særlovgivning, men jeg kan hermed konstatere, at man i hvert fald i en overgangsperiode godt kan acceptere det.

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er naturligvis yderst beklageligt, hvis vejledningen har været for ringe, og det kan vi ikke leve med.

Der er ingen tvivl om, at der er pligt til at vejlede rigtigt, og derfor kan vi stemme for Fremskridtspartiets ændringsforslag.

Vi vil selvfølgelig være med til at følge sagen fremover og er glade for det arbejde, som vi har pålagt regeringen at sætte i gang her efter sommerferien.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 13 stemte for, 95 imod.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Da vores ordfører, hr. Ole Vagn Christensen, ikke kan være til stede på grund af rådsmøde, skal jeg gøre følgende bemærkninger her i anledning af tredje behandling.

Vi kender jo alle sammen baggrunden for dette lovforslags tilblivelse. Den socialdemokratiske folketingsgruppe finder det rigtigt, at der nu gives personer på overgangsydelse samme mulighed for at drive selvstændig erhvervsvirksomhed, som personer på efterløn har. Vi er meget tilfredse med, at dette lovforslag sikrer, at samme regelsæt bringes i anvendelse, når en person på overgangsydelse eller efterløn ønsker

at udøve selvstændigt erhverv, og at man fastholder, at selvstændigt erhverv kun kan udøves i et meget beskedent omfang.

Overgangsydelse og efterløn er jo ydelser for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. I de senere år har der under den politiske debat om overgangsydelsen og efterlønnen fra den borgerlige fløj, fra V og K og udefter, udelukkende lydt kritiske røster om disse ydelser. Der har været fremsat forslag om enten stærke begrænsninger eller direkte afskaffelse af disse ydelser.

Derfor må jeg indrømme, at når man har fulgt denne sags gang igennem Folketinget og her på falderebet læser den samlede oppositions betækningsbidrag i tillægsbetænkningen, får jeg på baggrund af, hvad der tidligere er sagt om disse ordninger, en meget dårlig smag i munden.

Oppositionen konstaterer, at det fortsat ikke i tilstrækkeligt omfang er muligt at drive selvstændig erhvervsvirksomhed, f.eks. at skrive bøger, male og sælge billederne, drive undervisningsvirksomhed, drive fiskerierhverv osv. Det skal være meget mere fleksibelt, end det er i dag. Mulighederne skal forbedres, og derfor opfordrer man regeringen til at ændre reglerne og at imødekomme de behov, der er for at drive en ganske ukontrollabel erhvervsvirksomhed, hvis omfang ingen kan forudskikke; altså selvstændig erhvervsvirksomhed med et dagpengetilskud på godt 135.000 gode danske kroner om året.

Jeg vil godt stille følgende spørgsmål til højrefløjen her i salen: Hvis regeringen lever op til de krav, der stilles i betækningsbidraget, betyder det så, at vi fremover bliver fritaget for de evindelige angreb mod de to ordninger, som vi hidtil har været vidne til? Jeg forventer selvfølgelig, at svaret er ja. Skulle svaret mod min forventning være et nej, betragter jeg det, man her er i gang med, som dybt amoralsk.

Jeg vil godt stille følgende spørgsmål til venstrefløjen her i salen: Er man helt klar over, hvad det er, man er i gang med? Hvorfor tror man, at der ikke gives tilladelse til fiskeri, når folk modtager disse ydelser? Svaret er, at det er fordi, det er fuldstændig umuligt at kontrollere, hvad der foregår, og hvor stor indtjeningen er. Har man tænkt på, at man er i gang med at lægge endnu et argument i munden på højrefløjen i dette hus? Nu skabes der endnu et argument for at sænke ydelserne, for der er jo rig mulighed for at opdyrke selvstændigheds-

kulturen og tjene penge ved siden af den offentlige ydelse.

Jeg troede ikke, det var den form for fleksibilitet i efterlønsordningen, venstrefløjen ønskede. Jeg troede, at den mere var i overensstemmelse med de tanker, som regeringen har givet udtryk for ved forskellige lejligheder, bl.a. i regeringsgrundlaget.

Jeg vil godt opfordre SF og Enhedslisten til at besinde sig i denne her sag. Det er der rig lejlighed til hen over sommeren frem til det tidspunkt i næste samling, hvor regeringen kommer med et bud på et mere fleksibelt forslag til fremtidens efterløn.

(Kort bemærkning).

Rikke Hvilshøj (V):

Jeg havde sådan set ikke tænkt mig her ved den afsluttende tredje behandling at tage ordet, men da hr. Dyrlund nu har lagt an, er jeg nødt til at kommentere det og måske også give nogle svar.

Jeg mener absolut ikke, at det, der er lagt op til i det betækningsbidrag, er amoralsk, som hr. Dyrlund er inde på. Et er, hvad man mener om de samlede overførselsindkomster, som vi har her i landet, noget andet er, at når vi nu har de her overførselsindkomster, skal der gælde nogle rimelige vilkår.

I Venstre mener vi ikke, det er rimeligt, at lønmodtagerkulturen i den grad skal få lov til at dominere. Vi ønsker, at forskellige indtægtsmuligheder skal sidestilles, og vi ønsker også, at der bliver mulighed for måske at kigge på en indtægtsgrænse i stedet for en timegrænse. Det kan ikke være rigtigt, at det er statens og systemets mulighed for at kontrollere tingene, der skal være afgørende for, om man må gøre det eller ej.

Det er bevæggrunden for, at Venstre er med i det betækningsbidrag, der er med her ved tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Poul Erik Dyrlund stillede spørgsmål til venstrefløjen, og så føler jeg mig kaldet til at svare. Hr. Poul Erik Dyrlund talte på hr. Ole Vagn Christensens vegne, og det kunne man godt høre.

Det, som vi har lavet i betækningsbidraget her, er, vi beder regeringen om at komme med det, vi har efterlyst i over et år, nemlig mere fleksible regler for, hvordan mennesker, der går på efterløn, kan arbejde lidt ved siden af.

SF's opfattelse er nødvendigvis ikke den samme som den opfattelse, Fremskridtspartiet eller Dansk Folkeparti har, når vi konkret skal udforme det, men vi er enige om, at regeringen skal komme med et udspil, og det kan også være, vi i sidste ende er enige med regeringen. Det vil jeg ikke afvise, men vi forlanger, at regeringen skal lave arbejdet; når Folketingets flertal ønsker, noget skal ændres, skal regeringen gøre det.

Det, der for os er afgørende, er, at folk får lov til som kunstnere og også som selvstændige at udføre arbejde, samtidig med at de får deres efterløn, som der så selvfølgelig skal ske modregning i.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Nu talte hr. Dyrhund jo på hr. Ole Vagn Christensens vegne, og derfor er det lidt vanskeligt for mig at finde ud af, hvem af de to herrer det var, der havde fået en dårlig smag i munden. Men det er jeg egentlig også ret ligeglad med, det må de herrer affinde sig med.

Med hensyn til vores stillingtagen i denne sag, kan jeg præcis henvise til, hvad der står i tillægsbetænkningen. Så meget har vi sagt og ikke et ord mindre.

Der er nogle ting i de her ordninger, der strider mod sund fornuft, og det skal vi selvfølgelig have rettet op på, og det er det, vi i al stillfærdighed har givet tilsagn om, og så må vi tage til efterretning, at den sunde fornuft giver hr. Poul Erik Dyrhund en dårlig smag i munden. Det kan vi ikke rigtig gøre noget ved.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes naturligvis, det er fair, at Socialdemokratiet ikke ønsker at ændre reglerne for overgangsydelse og efterløn, men jeg synes ikke, det er fair, man bruger ufine argumenter, for mig bekendt har det overhovedet ikke været på tale, at man skulle ændre efterlønsreglerne, sådan at man kunne få 135.000 kr. om året plus en fuldstændig ukontrollabel form for selvstændig virksomhed, sådan som hr. Poul Erik Dyrhund gjorde opmærksom på i sin redegørelse. Det har aldrig været på tale.

Kendsgerningen er, at efterlønsreglerne er så stive, at ingen kan gøre andet end regulært lønarbejde. Eksempelvis er der jo mange SiD'ere, håndværkere, som er så nedslidte, at de ikke har mulighed for rent fysisk at varetage et

arbejde inden for deres tidligere område, men tværtimod gerne vil bruge deres kreative evner til eksempelvis at smide et garn i vandet og fange lidt fisk, skrive en bog, male eller lignende, og det er jo den form for selvstændigt erhverv, som vi ønsker ind under kontrollerede former under de gældende regler for efterløn, f.eks. i form af at man laver en timeomregning, altså at man har en indtægt, som bliver omregnet, sådan at den indgår i reglerne om de 200 timer.

Det kan utrolig enkelt lade sig gøre. Det kræver blot en lille smule fleksibilitet også i Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hr. Dyrhund kommer med nogle ubehagelige antydninger af, at dette betækningsbidrag skulle være starten på et generalangreb på satser for efterløn, dagpenge osv., og jeg vil bare for god ordens skyld slå fast, at for CD er der intet ønske om at nedsætte satserne hverken for dagpengene, efterlønnen eller overgangsydelsen. Der er ingen planer om det, der er ingen ønsker om at gøre det, og man kan ikke se det i den sammenhæng.

Jeg vil godt bede om, at hr. Dyrhund lader være med at antyde sådan nogle ting fra Folketingets talerstol uden at have belæg for det.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrhund (S):

Nu sagde jeg jo i min ordførertale, vil jeg sige til hr. Duetoft, »fra V og K og udefter«, og dér regner jeg ikke CD.

Så vil jeg i øvrigt sige til fru Rikke Hvilshøj og hr. Knud Erik Kirkegaard om moral eller umoral i det her. Det har været sådan i de sidste mange år, at i særdeleshed den borgerlige fløj i dette hus har hamret på kontrol og på kontrol og har krævet den ene kontrolforanstaltning efter den anden rettet bredt imod de ledige. Nu er man præcis i den situation, at man er i gang med at stille forslag om, at folk skal kunne udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, vel vidende at de former for selvstændig erhvervsvirksomhed, som man påpeger i det betækningsbidrag, er fuldstændig ukontrollable.

Jeg vil så godt spørge hr. Ole Sohn om modregning, og det var hr. Aage Frandsen også lidt inde på: Hvad med den forfatter, der skriver en bog i sit sidste efterlønsår og efterfølgende, når han er gået på folkepension, tjener 100.000 kr.

på den? Hvordan og hvorledes kan man modregne det? Hvordan skal man kontrollere det osv.? Det er blot et eksempel på de her ting.

Jeg bemærkede da også hr. Aage Frandsens bemærkninger om et udspil fra regeringens side, og det har regeringen jo tilkendegivet at den vil komme med, og så må vi se på det. Jeg tror såmænd, at når hr. Aage Frandsen får tid til at tænke sig godt om her i løbet af sommeren, kan vi komme meget langt hen ad vejen med hinanden og lave noget, der er mere fleksibelt omkring efterlønsordningen; men her tænker vi selvfølgelig først og fremmest på den gradvise tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er jo altid ubehageligt særlig for en regering at blive konfronteret med Folketingets flertal, og det ved vi jo godt, men det skulle ikke give anledning til, at man fuldstændig mister jordforbindelsen og begynder at svæve op under loftet og komme med postulater og beskyldninger mod os andre, som ikke hører nogen steder hjemme.

Vil hr. Dyrhund gå herop på talerstolen og dokumentere, at nogle i det flertal, som mener, at de her ordninger skal ændres – gøres mere fleksible, og at retsreglerne skal være bedre – i debatten i udvalget har stillet spørgsmål om alt det, hr. Dyrhund påstod vi ville, om ukontrollable virksomheder, over 100.000 kr., nedsættelse af dagpenge, osv. Det har end ikke været drøftet, det har ikke været nævnt.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Dyrhund opfordrede mig til hen over sommeren at tænke mig om. Jeg har det samme ønske til hr. Dyrhund: Brug også sommeren til at tænke.

I stedet for at starte med at sige, at det og det ikke kan lade sig gøre, for der er alle de der problemer, hvorfor så ikke starte med at spørge: Kan vi ikke finde ud af at lave ordninger, som passer til, at menneskene er forskellige? Nogle har det på en måde, nogle vil have det på en anden måde. Skal vi ikke tage hensyn til det? I stedet for at sige, at der er kun den måde, det kan være på. Er nogen faldet uden for det, så duer ordningen ikke, og så kan det ikke lade sig gøre.

Det opfordrer vi regeringen til, det har vi bedt om, og så spørger hr. Dyrhund, hvorfor

man ikke bare kan gøre det, regeringen har skrevet i sit regeringsgrundlag og sådan noget.

Vi synes, at man lige skulle have det her med, og et flertal i Folketinget har lov til at bestemme over et mindretal; det oplever jeg i hvert fald selv, når jeg er i mindretal.

Endelig til allersidst: Vores syn på det her er uafhængigt af, om der er tale om nogle, der har lønarbejde ved siden af eller om selvstændige. Vi mener, at fleksibiliteten skal være til stede, og vi mener, man kontrollerer i alle ender og kanter og slet ikke tager hensyn til menneskene, og det gælder også lønmodtagerne.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil godt sige til hr. Poul Erik Dyrhund, at der ikke er nogen problemer i kontrollen inden for a-kassesystemet, heller ikke hvis man skulle skrive en bog og ende som en ny Peter Høeg. Dels kan man lave en omregning, dels kan man foretage en modregning i efterlønnen. Foretager man modregning i efterlønnen, sker der faktisk i praksis det, at man får en senere tilbagetrækning fra erhvervslivet, i og med at man ikke skal have efterløn i den samme periode, så det bliver en besparelse for det offentlige.

Faktisk ligger der i det forslag, et flertal har stillet, en besparelse på efterlønsordningen, samtidig med at man kan afskaffe delefterlønnen og gøre det rimeligt enkelt.

Der, hvor der kan være nogle kontrolproblemer er i forhold til skattelovgivningen, men det er jeg fuld af fortrøstning til at skatteministeren nok skal holde styr på. Det plejer han at gøre, så det tror jeg slet ikke at vi behøver at bekymre os om.

Formanden:

Hr. Dyrhund, og så tror jeg, vi nærmer os afstemning.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrhund (S):

Jeg vil godt helt konkret spørge hr. Ole Sohn, om hr. Ole Sohn og SF er af den opfattelse, at man i sit sidste efterlønsår – i sit 66. år – skal have mulighed for at bruge sin tid på at skrive en bog i løbet af hele året og så sidst på året eller umiddelbart efter at man er gået på folkepension at udgive bogen og have en indkomst på den bog på f.eks. 100.000 kr. Skal det være muligt, vil jeg godt spørge hr. Ole Sohn om.

Så vil jeg sige til hr. Knud Erik Kirkegaard, som var inde på et spørgsmål om fiskeri, at hr. Knud Erik Kirkegaard jo udmærket godt ved, at en af årsagerne til, at vi netop har de stramme regler i bestemmelsen, som vi i dag har omkring fiskeriet, og som jeg i øvrigt tror hr. Knud Erik Kirkegaard selv har været med til indføre i sin tid, er jo netop præcis, at her er der et område, som er totalt ukontrollabelt. Det er det, man vil lukke op for og sige, at nu vil man altså lovliggøre, at det er muligt at fiske i et eller andet omfang.

Det kan så være fair nok, men hvordan og hvorledes vil man kontrollere dette omfang? Det er fuldstændig ukontrollabelt, og det er derfor, at vi er imod det. Vi er ikke imod, og Socialdemokratiet er ikke imod, at man udfører hobbyvirksomhed – hellere end gerne, vi ser nødt, at folk går i står – men der er forskel på hobbyvirksomhed og så selvstændigt erhverv. Det er der en væsentlig forskel på, og det er det, man lægger op til her: Man lægger op til noget, man ikke kan kontrollere.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg håber da ikke, at hr. Poul Erik Dyrlund har den opfattelse, at man som efterlønsmodtager i dag ikke må sidde hjemme ved skrivebordet og gøre sig nogle notater, som kan være til ens erindring eller lignende, at det skal være forbudt. Og hvis man er syv år om at skrive sine erindringer og så udgiver dem, når man er 67 eller 68 år, at man så skal straffes, fordi man muligvis har skrevet til skrivebordet under sin efterlønsperiode. Det er jo et indgreb i ytringsfriheden, som jeg ikke forestiller mig at Socialdemokratiet kan stå inde for.

Det, der er tale om, er, at hvis man skriver en bog, eller man fisker nogle fisk, at man så bruger nøjagtig den samme form for omregnings-sats, som er kendt inden for a-kassesystemet i dag. Viser det sig så, at omregningen går ud over de 200 timer, er den enkle løsning da bare at sige: Vi laver modregning. Det er fuldt ud kontrollabelt. Der er slet, slet ikke nogen kontrolproblemer i det. Det er kun et spørgsmål om viljen til og ønsket om at skabe fleksibilitet og besparelser på efterlønsordningen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jamen jeg vil gerne understrege over for hr. Ole Sohn, at selvfølgelig skal en efterlønsmodtager

kunne skrive debatindlæg til aviser, og hvad der ellers måtte være af kreative udfoldelser. Det er jo ikke det, vi taler om her. Her taler man om, at man vil pålægge regeringen at lukke op og give mulighed for at udøve erhvervsvirksomhed. Det er det, man klart og tydeligt skriver i betækningsbidraget.

Vi er ikke ude på at krænke ytringsfriheden, tværtimod. Jo mere efterlønsfolk osv. kan være kreative, jo bedre – selvfølgelig. Men det er ikke det, man skriver i det betækningsbidrag. Der lukker man op for at kunne udøve selvstændig erhvervsvirksomhed.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil sige til hr. Dyrlund, at vi har lige fået at vide, at der er så fornem vejledningspligt, og vi ved, at Arbejdsministeriet nærmest har en stor kursusindustri under AMU-centrene. Må jeg ikke opfordre hr. Dyrlund til at tage et kursus her i sommer, sådan at når vi skal diskutere det til efteråret, så har hr. Dyrlund mere tjek på teknikken, for det ville gøre det ulige meget nemmere for os alle sammen.

Vi står her over for et lovforslag, som det har taget to år at vride ud af regeringen. Denne fødsel har været svær. Så man kan ikke nøjes med tang, der skulle flere tænger til, og alligevel oplever vi, at de udmeldinger, som kom fra regeringen, da man flot lancerede det her forslag, kun holdt vand et stykke ad vejen. Der var i hvert fald ingen fisk i vandet.

Jeg tror, det har skuffet uendelig mange, og derfor er jeg glad for, at der i betænkningen er så klar en opfordring og så klar en tilkendegivelse af, at et flertal her i Folketinget ikke mener, at det problem, som startede hele den her debat, og lignende problemstillinger er løst.

Jeg håber virkelig på – det gør jeg virkelig – at arbejdsministeren vil bruge sommeren til sammen med sine embedsmænd at tænke konstruktivt og kreativt og ikke bruge tiden til at lave afværgemanøvrer, sådan som man har gjort under udvalgsarbejdet, når man skulle besvare spørgsmål.

Så er jeg nødt til at sige til hr. Dyrlund – historien er så god, så Socialdemokratiets ordfører burde høre efter, hvad der bliver sagt fra talerstolen, når der bliver talt direkte til hr. Dyrlund. Hr. Dyrlund havde svært ved at forstå det her med selvstændig virksomhed. Det var noget forfærdeligt noget; det er det sikkert også i socialdemokratisk terminologi.

Hr. Dyrlund sagde: Jamen man må sandelig godt fiske, man må sandelig godt skrive bøger, man må sandelig godt lave keramik. Ja, men man må ikke få penge for det. Det er lige præcis dér, vandene skiller. Og hvis det ikke var så sent, og skatteministeren i øvrigt var til stede – den tidligere, skatteministeren vil nok ikke svare for ham – så ville man have kunnet spørge direkte, om man i Skatteministeriet ikke kan finde ud af, hvad der er hobbyvirksomhed, og hvad der er erhvervsvirksomhed, for det kan man, og det er to forskellige regelsæt, vil jeg sige til hr. Dyrlund.

Og må jeg så ikke fortælle historien, så hr. Dyrlund kan forstå, hvad det her drejer sig om i virkeligheden? Man skulle tro, det var et eventyr skrevet af nogen; det er det ikke, det er en konkret sag, som jeg har liggende på mit bord. Nede i Sønderjylland er der to brødre, som aldrig har været gift og altid boet hjemme hos deres mor. De er vældig gode til at synge; det har de været hele deres liv. Moderen er formand for menighedsrådet. De er begge to på overgangsydelse. Den ene bror bliver bedt om af menighedsrådet at synge til begravelser i kirken, han accepterer det og tjener 19.000 kr. på et år på overgangsydelse. Han er lønmodtager lønnet af menighedsrådet. Fint, flot, alle er glade.

Den anden bror kan jo ikke synge i kirken; de kan ikke have to til det. Han går ned til kommunen, og så spørger han kommunen, om ikke man nede på plejehjemmene har brug for en, der synger og underholder. Kommunen synes, det er en pragtfuld idé, og så siger kommunen: Jamen det ordner vi under AOF. Så bliver han lige pludselig selvstændig erhvervsdrivende. Han tjente kun 12.000 kr., og ved I hvad? Han blev frataget overgangsydelsen. Jeg må spørge hr. Dyrlund: Er det sund fornuft? Er det sådan, Socialdemokratiet ønsker disse regler her skal være? Det er ikke et eventyr, det er en sand historie, hvor vanvittig den end lyder. Det er det regelsæt, som flertallet her i Folketinget ønsker at ændre.

Eller skal jeg fortælle om de to grundejere, som gerne ville sørge for, at lejerne ikke skulle betale så meget i husleje og derfor ikke ansatte en vicevært. Så blev man enige om, at alle dem, der boede i ejendommen, også udlejeren, kun skulle have halvt antal renovationsække. Til gengæld skulle man i en turnusordning, sådan kollektivt, sådan som i hvert fald den tidligere skatteministeren kender til, hver sjette uge

påtage sig at feje gården, og så skulle man altså også hver sjette uge skifte renovationsækkene midt i ugen. Det blev betegnet som selvstændig erhvervsvirksomhed; så var det ikke længere formueforvaltning.

Det er det vanvid, vi andre vil have rettet på. Det var det vanvid, Socialdemokratiet skulle have medvirket til at vi havde fået rettet på inden sommerferien, og det er det vanvid, som jeg håber at embedsmændene i Arbejdsministeriet vil være kreative nok til at forstå, at det findes der en løsning på. Vi skal ikke herindefra være så betonagtige, at vi vil bestemme, at staten skal styre og bestemme, hvilken form for aktivitet det er folk må have lov til at udøve i deres fritid.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil starte med at sige i forhold til ændringsforslaget – og den debat tager jeg ikke op – jeg vil bare sige, at jeg synes, man traf en klog beslutning, i og med at den vejledningspligt, der påhviler arbejdsløsheds-kasserne, rækker videre end den vejledningspligt, som følger af forvaltningsloven.

Når jeg trækker det frem, er det for at komme med en kommentar til hr. Knud Erik Kirkegaards indlæg. Hr. Knud Erik Kirkegaard ønskede en tilkendegivelse fra arbejdsministeren om, hvorvidt jeg ville arbejde med det problemfelt, der består i, at reglerne er meget komplicerede, og derfor bliver vejledningsopgaven en meget kompliceret affære.

Jeg kan sige til hr. Knud Erik Kirkegaard og andre, at regeringen er meget optaget af også på området her at få gennemført en betydelig regelforenkling. Alle er enige om, at regelstoffet er meget, meget kompliceret, og der er vel i virkeligheden alt for få mennesker i dette land, der har det totale overblik over alle krinkelkrogene i den her lovgivning.

Med hensyn til lovforslaget glæder det mig at konstatere, at der tilsyneladende er et bredt flertal i Folketinget, der vil stemme for lovforslaget her ved tredjebehandlingen.

Jeg har noteret mig, at der er et flertal, der opfordrer regeringen til i begyndelsen af næste samling at komme med forslag til ændringer af reglerne for overgangsydelse og efterløn, så ordningerne gøres mere fleksible. Og så langt kan jeg i hvert fald sagtens tilkendegive, at regeringen er enig i, at der kan være behov for at gøre reglerne mere fleksible.

Den efterfølgende sætning, »... imødekommer de behov, personer på overgangsydelse og efterløn har...«, er jo straks en anderledes mere kompliceret sætning. Men jeg hører, at der også er en forskellig tilgang til den problemstilling blandt de partier, der tilkendegiver denne opfordring.

Jeg ser frem til i efteråret, hvor regeringen vil lægge forslag frem, hvor vi vil tilskynde til en senere tilbagetrækning og en gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, for vi skal ind og se på hele efterlønslovgivningen og lovgivningen om delefterløn. Jeg ser frem til, at vi får et samarbejde om at afklare de forskellige problemstillinger, der knytter sig til den tilkendegivelse, der er kommet.

Jeg vil afslutte med at give udtryk for en bekymring for, at en fleksibelgørelse, som visse af partierne har forestillet sig, kan indebære, at vi i forhold til efterlønsordningen, om man så må sige, åbner en ladeport, der vil betyde, at udgifterne på efterlønsområdet kan svulme ganske alvorligt op.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu tog arbejdsministeren ordet med hensyn til vejledningspligten, og for at vi i hvert fald sådan har det bogført her i Folketinget, vil jeg stille arbejdsministeren et ganske konkret spørgsmål:

Vil arbejdsministeren afvise, at der er områder i vejledningspligten, som ikke opfylder kravene i forvaltningsloven?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 113 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 75: Forslag til lov om ændring af momsloven. (Delvis momsfradragret for billeasing m.v.). Af skatteministeren (Ole Stavad). (Fremsat 22/4 98. Første behandling 6/5 98. Betænkning 17/6 98. Anden behandling 19/6 98).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kim Behnke (FP):

Kun ganske kort.

Under førstebehandlingen af forslaget gjorde jeg opmærksom på, at dette forslag om delvis momsfradragret for billeasing jo kun er et lille, lille bitte stykke i forhold til alt det, der venter os forude, hvor vi simpelt hen er nødsaget til af hensyn til EU-samarbejdet at få de danske beskatningsregler, afgiftsregler vedrørende vores automobiler lagt vældigt om.

Under førstebehandlingen gjorde jeg opmærksom på, at der allerede var rejst en sag fra Kommissionen, der var indledt en traktatkrænkelsessag mod Danmark. På det tidspunkt blev det af Socialdemokratiets ordfører hævdet, at sådan noget kunne ikke passe, og det var urimeligt, at jeg stod på Folketingets talerstol og påstod sådan noget, når det ikke passede.

Jeg skal i den forbindelse henvise til bilag 22 under udvalgsarbejdet, hvori ministeren bekræfter, at det er helt korrekt, at Kommissionen har indledt en traktatkrænkelsessag mod Danmark vedrørende de danske registreringsregler for firmabiler, der benyttes af grænsegængere. Regeringens svar er i øjeblikket under udarbejdelse, så Skatteudvalget vil blive orienteret herom.

Det eneste, jeg kan glæde mig til, er, at når vi mødes igen til oktober, kommer regeringen nødvendigvis med et lovforslag, som betyder, at vi også på det punkt kommer til at opleve en lempelse af de danske skatte- og afgiftsregler vedrørende automobiler. Det ser vi frem til og støtter i øvrigt det foreliggende forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.